Συναρτήσεις

Μονοτονία

Κωνσταντίνος Λόλας

 10° ΓΕΛ Θεσσαλονίκης

5 Ιουλίου 2025 — Έκδοση: 2.6

Κάτι που αφήσαμε πιο πριν...

Δεν μπορούσαμε να υπολογίσουμε όλων των συναρτήσεων την μονοτονία π.χ.

- $e^x x$
- $2x^3 2x + 1$

- Προσέγγιση συνάρτησης
 - \circ Για υπολογισμούς κοντά στο x_0 , π.χ. $\sqrt{4,05}$
 - \Rightarrow Για να ξέρουμε αν θα μειώσει ή θα αυξηθεί κοντά στο x_0
 - Για υπολογισμό εμβαδού κάτω από την γραφική
- Εύρεση ριζών
- Φυσική (ρυθμός μεταβολής)

- Προσέγγιση συνάρτησης
 - Για υπολογισμούς κοντά στο x_0 , π.χ. $\sqrt{4,05}$
 - ullet Για να ξέρουμε αν θα μειώσει ή θα αυξηθεί κοντά στο x_0
 - Για υπολογισμό εμβαδού κάτω από την γραφική
- Εύρεση ριζών
- Φυσική (ρυθμός μεταβολής

- Προσέγγιση συνάρτησης
 - Για υπολογισμούς κοντά στο x_0 , π.χ. $\sqrt{4,05}$
 - Για να ξέρουμε αν θα μειώσει ή θα αυξηθεί κοντά στο x_0
 - Για υπολογισμό εμβαδού κάτω από την γραφική
- Εύρεση ριζών
- Φυσική (ρυθμός μεταβολής)

- Προσέγγιση συνάρτησης
 - Για υπολογισμούς κοντά στο x_0 , π.χ. $\sqrt{4,05}$
 - ullet Για να ξέρουμε αν θα μειώσει ή θα αυξηθεί κοντά στο x_0
 - Για υπολογισμό εμβαδού κάτω από την γραφική
- Εύρεση ριζών
- Φυσική (ρυθμός μεταβολής)

- Προσέγγιση συνάρτησης
 - Για υπολογισμούς κοντά στο x_0 , π.χ. $\sqrt{4,05}$
 - ullet Για να ξέρουμε αν θα μειώσει ή θα αυξηθεί κοντά στο x_0
 - Για υπολογισμό εμβαδού κάτω από την γραφική
- Εύρεση ριζώ\
- Φυσική (ρυθμός μεταβολής)

- Προσέγγιση συνάρτησης
 - Για υπολογισμούς κοντά στο x_0 , π.χ. $\sqrt{4,05}$
 - ullet Για να ξέρουμε αν θα μειώσει ή θα αυξηθεί κοντά στο x_0
 - Για υπολογισμό εμβαδού κάτω από την γραφική
- Εύρεση ριζών
- Φυσική (ρυθμός μεταβολής)

- Προσέγγιση συνάρτησης
 - Για υπολογισμούς κοντά στο x_0 , π.χ. $\sqrt{4,05}$
 - ullet Για να ξέρουμε αν θα μειώσει ή θα αυξηθεί κοντά στο x_0
 - Για υπολογισμό εμβαδού κάτω από την γραφική
- Εύρεση ριζών
- Φυσική (ρυθμός μεταβολής)

Μονοτονία

Μονοτονία

Εστω μία συνάρτηση f συνεχής στο Δ . Αν f'(x)>0 σε κάθε εσωτερικό σημείο x του Δ , τότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο Δ

Ομοια για f'(x) < 0

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 4/26

Μονοτονία

Μονοτονία

Εστω μία συνάρτηση f συνεχής στο Δ . Αν f'(x) > 0 σε κάθε εσωτερικό σημείο x του Δ , τότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο Δ

Ομοια για f'(x) < 0

Απόδειξη

Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 4/26

- Ξαναλύνουμε όλες τις ασκήσεις με μονοτονία, τώρα όμως ΟΛΕΣ
- ② Οσοι δεν τα μάθανε καλά, είναι ευκαιρία τώρα να επιστρέψουν
- Οσοι τα είχατε καταλάβει ευκαιρία για επανάληψη
- Θα ασχολούμαστε με πρόσημα!!!!

- Ξαναλύνουμε όλες τις ασκήσεις με μονοτονία, τώρα όμως ΟΛΕΣ
- ② Οσοι δεν τα μάθανε καλά, είναι ευκαιρία τώρα να επιστρέψουν
- Οσοι τα είχατε καταλάβει ευκαιρία για επανάληψη
- Θα ασχολούμαστε με πρόσημα!!!!

- Ξαναλύνουμε όλες τις ασκήσεις με μονοτονία, τώρα όμως ΟΛΕΣ
- ② Οσοι δεν τα μάθανε καλά, είναι ευκαιρία τώρα να επιστρέψουν
- Οσοι τα είχατε καταλάβει ευκαιρία για επανάληψη
- Φα ασχολούμαστε με πρόσημα!!!!

- 📵 Ξαναλύνουμε όλες τις ασκήσεις με μονοτονία, τώρα όμως ΟΛΕΣ
- ② Οσοι δεν τα μάθανε καλά, είναι ευκαιρία τώρα να επιστρέψουν
- Οσοι τα είχατε καταλάβει ευκαιρία για επανάληψη
- Θα ασχολούμαστε με πρόσημα!!!!

- ② Av $f \uparrow \text{ tóte } f' > 0$
- (3) Av $f \uparrow \text{ tóte } f' \geq 0$
- **Φ** Av $f' \neq 0$ τότε f γνησίως μονότονη

- ① Aν f'>0 τότε $f\uparrow$ ΛΑΘΟΣ!!!!!!!!!!
- ② Av $f \uparrow \text{ tóte } f' > 0$
- (3) Av $f \uparrow \text{ tóte } f' \geq 0$
- **Φ** Av $f' \neq 0$ τότε f γνησίως μονότονη

- ① Av f' > 0 τότε $f \uparrow$
- $2 \ \, {\rm An} \, f \uparrow {\rm tóte} \, f' > 0 \\$
- \bigcirc Av $f\uparrow$ tóte $f'\geq 0$
- **Φ** Av $f' \neq 0$ τότε f vvnσίως μονότονη

- ② Αν $f \uparrow$ τότε f' > 0 ΛΑΘΟΣ!!!!!!!!!!
- (3) Av $f \uparrow \text{ tóte } f' \geq 0$
- **Φ** Av $f' \neq 0$ τότε f γνησίως μονότονη

- ① Av f' > 0 τότε $f \uparrow$
- ② Aν $f \uparrow$ τότε f' > 0
- 3 Αν $f \uparrow$ τότε $f' \ge 0$
- 4 Aν $f' \neq 0$ τότε f γνησίως μονότονη

- ① Av f' > 0 τότε $f \uparrow$
- ② Aν $f \uparrow$ τότε f' > 0
- ③ Αν $f \uparrow$ τότε $f' \ge 0$ ΛΑΘΟΣ!!!!!!!!!!
- 4 Av $f' \neq 0$ τότε f γνησίως μονότονη

- ① Av f' > 0 τότε $f \uparrow$
- ② Aν $f \uparrow$ τότε f' > 0
- 3 Αν $f \uparrow$ τότε $f' \ge 0$
- Φ Αν $f' \neq 0$ τότε f γνησίως μονότονη

- ① Av f' > 0 τότε $f \uparrow$
- ② Aν $f \uparrow$ τότε f' > 0
- 3 Αν $f \uparrow$ τότε $f' \ge 0$
- \P Αν $f' \neq 0$ τότε f γνησίως μονότονη ΛΑΘΟΣ!!!!!!!!!

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 6/26

- $f(x) = e^x + x 1$

- $f(x) = e^x + x 1$
- 2 $f(x) = x^3 x^2 + x 1$

- $f(x) = e^x + x 1$
- $f(x) = x^3 x^2 + x 1$
- $(3) f(x) = \eta \mu x 2x$

- 1. Να μελετήσετε τις παρακάτω συναρτήσεις ως προς τη μονοτονία

 - 2 $f(x) = x^3 x^2 + x 1$
 - $(x) = \eta \mu x 2x$
 - $f(x) = (x-1)^3 2$
 - $f(x) = x \eta \mu x 1$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 7/26

- $f(x) = e^x + x 1$
- $f(x) = x^3 x^2 + x 1$
- $(3) f(x) = \eta \mu x 2x$
- $f(x) = (x-1)^3 2$
- $f(x) = x \eta \mu x 1$

$$(x) = x^2 - 2x - 3$$

②
$$f(x) = \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} - 2x - 1$$

$$f(x) = \frac{1}{4}x^4 - x - 1$$

$$f(x) = \frac{x^4}{4} - \frac{7}{2}x^2 + 6x - 1$$

$$f(x) = 3x^4 - 4x^3 - 1$$

$$(x) = x^2 - 2x - 3$$

$$f(x) = \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} - 2x - 1$$

$$f(x) = \frac{1}{4}x^4 - x - 1$$

$$f(x) = \frac{x^4}{4} - \frac{7}{2}x^2 + 6x - 1$$

$$f(x) = 3x^4 - 4x^3 - 1$$

- $f(x) = x^2 2x 3$
- 2 $f(x) = \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} 2x 1$
- $f(x) = \frac{1}{4}x^4 x 1$

$$(x) = x^2 - 2x - 3$$

$$f(x) = \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} - 2x - 1$$

$$f(x) = \frac{1}{4}x^4 - x - 1$$

$$f(x) = \frac{x^4}{4} - \frac{7}{2}x^2 + 6x - 1$$

$$f(x) = 3x^4 - 4x^3 - 1$$

$$(x) = x^2 - 2x - 3$$

$$f(x) = \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} - 2x - 1$$

$$f(x) = \frac{1}{4}x^4 - x - 1$$

$$f(x) = \frac{x^4}{4} - \frac{7}{2}x^2 + 6x - 1$$

$$f(x) = 3x^4 - 4x^3 - 1$$

$$f(x) = x - \ln(x^2 + 1)$$

②
$$f(x) = \frac{x^2 - x + 1}{x - 1}$$

$$f(x) = \ln|x| + \frac{1}{2x^2}$$

- $(x) = x \ln(x^2 + 1)$
- ② $f(x) = \frac{x^2 x + 1}{x 1}$ ③ $f(x) = \ln|x| + \frac{1}{2x^2}$

- $(x) = x \ln(x^2 + 1)$
- ② $f(x) = \frac{x^2 x + 1}{x 1}$ ③ $f(x) = \ln|x| + \frac{1}{2x^2}$

1
$$f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$$

2
$$f(x) = x - 2\sqrt{x}$$

$$(3) f(x) = x\sqrt{x+1}$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 10/26

- **1** $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$
- ② $f(x) = x 2\sqrt{x}$
- $(3) f(x) = x\sqrt{x+1}$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 10/26

- **1** $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$
- 2 $f(x) = x 2\sqrt{x}$
- **3** $f(x) = x\sqrt{x+1}$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 10/26

$$f(x) = 2e^x - x + 1$$

$$f(x) = x^x, x > 0$$

3
$$f(x) = (x-2)e^x - \frac{x^2}{2} + x + 1$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 11/26

1
$$f(x) = 2e^x - x + 1$$

②
$$f(x) = x^x, x > 0$$

3
$$f(x) = (x-2)e^x - \frac{x^2}{2} + x + 1$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 11/26

$$f(x) = 2e^x - x + 1$$

②
$$f(x) = x^x, x > 0$$

$$f(x) = (x-2)e^x - \frac{x^2}{2} + x + 1$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 11/26

②
$$f(x) = \frac{1}{1 + \eta \mu x}, x \in [0, \pi]$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 12 / 26

- ② $f(x) = \frac{1}{1 + n\mu x}, x \in [0, \pi]$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 12/26

- 2 $f(x) = \frac{1}{1 + n\mu x}, x \in [0, \pi]$
- 3 $f(x) = \varepsilon \varphi x x, x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 12/26

①
$$f(x) = \begin{cases} 1 - \ln(x^2 + 1) & , x < 0 \\ e^x - x & , x \ge 0 \end{cases}$$

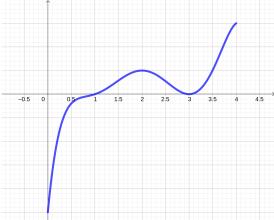
$$f(x) = \begin{cases} x^2 - 2x & , x < 0 \\ 32x^3 - 3x^2 & , x \ge 0 \end{cases}$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 13 / 26

①
$$f(x) = \begin{cases} 1 - \ln(x^2 + 1) & , x < 0 \\ e^x - x & , x \ge 0 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} x^2 - 2x & , x < 0 \\ 32x^3 - 3x^2 & , x \ge 0 \end{cases}$$

Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 13/26 **8.** Εστω $f:[0,4] \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση η οποία είναι συνεχής και η γραφική παράσταση της f' φαίνεται στο σχήμα. Να βρείτε τα διαστήματα μονοτονίας της f.

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 14/26 **9.** Να βρείτε τις ρίζες και το πρόσημο της συνάρτησης $f(x) = e^x + 2x - 1$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 15/26 **10.** Να βρείτε τα διαστήματα μονοτονίας της συνάρτησης $f(x) = e^x - e \ln x$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 16/26

$$f(x) = \ln x - \frac{\ln x}{x}$$

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\eta \mu x}{x} & , x \in (0, \pi) \\ 1 & , x = 0 \end{cases}$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 17/26

①
$$f(x) = \ln x - \frac{\ln x}{x}$$

② $f(x) = \begin{cases} \frac{\eta \mu x}{x} & , x \in (0, \pi) \\ 1 & , x = 0 \end{cases}$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 17/26

$$f(x) = e^x - \frac{x^2}{2} - x - 1$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 18/26

$$f(x) = e^x - \frac{x^2}{2} - x - 1$$

- $f(x) = 2x \ln x x^2$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 18/26

- $f(x) = e^x \frac{x^2}{2} x 1$
- 2 $f(x) = 2x \ln x x^2$
- $f(x) = e^{-x} + \ln x$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 18 / 26

$$f(x) = e^x - \frac{x^2}{2} - x - 1$$

- $f(x) = 2x \ln x x^2$
- $f(x) = e^{-x} + \ln x$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 18/26

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 19/26

- $2 f(x) = e^x \sigma v \nu x, x \in [0, \pi)$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 19/26

$$\ \, \mathbf{1} \ \, f(x)=2\eta\mu x+\varepsilon\varphi x-3x \text{, } x\in\left[0,\frac{\pi}{2}\right)$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 20/26

Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 20/26

1
$$f(x) = x\sqrt{4-x^2}$$

②
$$f(x) = x - \sqrt{x^2 - 1}$$

$$(3) f(x) = \frac{1}{2}x^2 - 2x^{\frac{3}{2}} + 2x$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 21/26

1
$$f(x) = x\sqrt{4-x^2}$$

②
$$f(x) = x - \sqrt{x^2 - 1}$$

$$(3) f(x) = \frac{1}{2}x^2 - 2x^{\frac{3}{2}} + 2x$$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 21/26

- **1** $f(x) = x\sqrt{4-x^2}$
- 2 $f(x) = x \sqrt{x^2 1}$
- $f(x) = \frac{1}{2}x^2 2x^{\frac{3}{2}} + 2x$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 21/26 αύξουσα

16. Εστω $f:[1,+\infty)\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση η οποία είναι δύο φορές παραγωγίσιμη με f(1)=f'(1)=0 και ισχύει f''(x)>0 για κάθε x>1. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x)=\begin{cases} \dfrac{f(x)}{x-1} &, x>1 \\ 0 &, x=1 \end{cases}$, είναι γνησίως

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 22/26

17.

Εστω $f:[0,+\infty)\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση με f(0)=0 η οποία είναι παραγωγίσιμη με f'(0)=0 και η f' είναι γνησίως αύξουσα. Να αποδείξετε $\int \frac{f(x)}{x} \, dx = \int \frac{f(x)}{x} \, dx$

ότι η συνάρτηση $g(x)=egin{cases} \frac{f(x)}{x} &, x>0 \\ 0 &, x=0 \end{cases}$, είναι γνησίως φθίνουσα

Λόλας $(10^{o}$ ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 23 / 26

18. Να βρείτε τις τιμές του $a \in \mathbb{R}^*$, για τις οποίες η συνάρτηση

$$f(x) = \frac{ax^3}{3} + x^2 + x - 1$$

είναι γνησίως αύξουσα

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 24/26 **19.** Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = \frac{2}{3} \sqrt{x^3} + \sigma v \nu x$ είναι γνησίως αύξουσα

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 25/26

20. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τις συναρτήσεις

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 26/26

20. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τις συναρτήσεις

- $(x) = e^x x + \ln(1 + x^2)$
- 2 $f(x) = \ln x + x + e^{-x}$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025 26/26

Θα δείξουμε ότι για κάθε $x_1 < x_2 \in \Delta \implies f(x_1) < f(x_2).$ Στο $[x_1,x_2]$ είναι παραγωγίσιμη, άρα θα ισχύει το ΘΜΤ

Υπάρχει
$$\xi \in \Delta$$
 ώστε $f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1}$.

Αλλά f'(x)>0 για κάθε $x\in \Delta$

$$Aρα f'(ξ) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} > 0$$

 $f(x_2) > f(x_1)$

(Πίσω στη θεωρία

Λόλας $(10^{o}$ ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025

```
Θα δείξουμε ότι για κάθε x_1 < x_2 \in \Delta \implies f(x_1) < f(x_2). Στο [x_1,x_2] είναι παραγωγίσιμη, άρα θα ισχύει το ΘΜΤ Υπάρχει \xi \in \Delta ώστε f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1}. Αλλά f'(x) > 0 για κάθε x \in \Delta Αρα f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} > 0
```

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025

```
Θα δείξουμε ότι για κάθε x_1 < x_2 \in \Delta \implies f(x_1) < f(x_2). Στο [x_1,x_2] είναι παραγωγίσιμη, άρα θα ισχύει το ΘΜΤ Υπάρχει \xi \in \Delta ώστε f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1}. Αλλά f'(x) > 0 για κάθε x \in \Delta Αρα f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} > 0
```

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025

Θα δείξουμε ότι για κάθε $x_1 < x_2 \in \Delta \implies f(x_1) < f(x_2)$. Στο $[x_1,x_2]$ είναι παραγωγίσιμη, άρα θα ισχύει το ΘΜΤ Υπάρχει $\xi \in \Delta$ ώστε $f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1}$. Αλλά f'(x) > 0 για κάθε $x \in \Delta$ Αρα $f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} > 0$ $f(x_2) > f(x_1)$

Λόλας (10° ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025

Θα δείξουμε ότι για κάθε $x_1 < x_2 \in \Delta \implies f(x_1) < f(x_2).$ Στο $[x_1,x_2]$ είναι παραγωγίσιμη, άρα θα ισχύει το ΘΜΤ Υπάρχει $\xi \in \Delta$ ώστε $f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1}.$ Αλλά f'(x) > 0 για κάθε $x \in \Delta$ Αρα $f'(\xi) = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} > 0$ Πίσω στη θεωρία

Λόλας $(10^{o}$ ΓΕΛ) Συναρτήσεις 5 Ιουλίου 2025